

Jani Toivola vihr

Kirjallinen kysymys turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien sosiaaliturvasta

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus on käynnistänyt STM:n ja SM:n yhteistyönä selvitystyön, jonka päämääränä on vastaanottorahan tason laskeminen. Lisäksi hallitus selvittää pikaisesti, voidaanko sosiaaliturvajärjestelmät muuttaa siten, että myönteisen oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat eivät kuulu asumisperusteisen sosiaaliturvajärjestelmän piiriin, vaan heillä on oma kotouttamisjärjestelmä. Uudessa kotouttamisjärjestelmässä tukien tasot olisivat lähtökohtaisesti alhaisempia kuin nykyisessä asumisperusteisessa järjestelmässä. Kotoutujista tulisi näin hylkiöluokka, jolla ei olisi samoja oikeuksia perustoimeentuloon kuin muilla. Kotoutumisessa keskistä on tuntee itsensä yhdenvertaiseksi osaksi uutta yhteiskuntaa. Asettamalla kotoutujat taloudelliseen hylkiöluokkaan edistetään tämän väestöryhmän syrjäytymistä ja köyhyyden etnistymistä.

Nämä päätökset ovat peruslain ja kotouttamisen näkökulmasta hyvin ongelmallisia. Jos turvapaikanhakijalla on jo turvapaikkaprosessin aikana heikot toimeentulomahdollisuudet, heikentää tämä hänen valmiuksiaan huolehtia perheestään. Kaikille samansuuruinen toimeentulotuki on jo tällä hetkellä matala ja laskettu kattamaan aivan välttämättömimmät menot. On käsittämätöntä ajatella, että sotaa ja vainoa paennut turvapaikanhakija pystyisi tulemaan toimeen pienemmällä kuukausittaisella rahasummalla kuin kantasuomalainen, jolla on mahdollisesti ympärillään läheisten tukiverkko. Pakolaistaustaiset maahanmuuttajatkin haluavat ansaita elantonsa itse, mutta työn löytäminen ei ole helppoa mm. puutteellisen kielitaidon, terveydentilan tai syrjinnän vuoksi.

Suunnitellut muutokset sosiaaliturvaan ovat perustuslain vastaisia. Perustuslaki ja Suomea sitovat kansainväliset ihmisoikeussopimukset eivät salli yhden Suomessa laillisesti oleskelevan ja asumisperusteisen sosiaaliturvan piiriin kiistatta kuuluvan ihmisryhmän asettamista eriarvoiseen asemaan eli syrjityksi alkuperänsä perusteella. Muun muassa perustuslain 6 §:ssä todetaan, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä ja ettei ketään saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa eri asemaan muun muassa "alkuperän" ja "uskonnon" tai minkään muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten turvapaikanhakijoiden muuta väestöä alempi tukiluokka edistää kotoutumista ja miten perustellaan selkeää perustuslain rikkomista?

Kirjallinen kysymys KK 350/2015 vp

Helsingissä 10.12.2015

Jani Toivola vihr